

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb teléfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon ::

S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIA DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX PREPARADOR
ANATÓMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

Cirurgia :: Matriu :: Vies urinaries

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

OSTRES

Se'n serveixen

Sagalá

al BAR

Carrer de Sant Joan, 1-REUS

Les Verdes de Warenes a 2 pessetes dotzena i les acreditades d'Arcachón a una

El gest d'en Wilson

Davant de la nota que'l president Wilson ha presentat a Anglaterra i als altres bel·ligerants, proposant-los la celebració d'una conferència en la que es pugui començar a tractar de la pau, ens guardarem molt de dir que's tracta d'un gros erro del primer magistrat nordamericà, i menys encara que és una maniobra germanòfila, com pretenen molts periòdics «chauvins» de França i d'Anglaterra.

El president Wilson sol·licita que les nacions en guerra cerquin l'ocasió de declarar públicament les condicions en que les tals estarien disposades a posar terme a la lluita, i preconitza la creació d'una Lliga de Nacions que pugui assegurar en l'avenir l'integritat territorial i la llibertat política i econòmica de les potències actualment en lluita. En Wilson diu ben clar que aqueixa lliga ha de vetllar pels drets i privilegis dels pobles febles, contra les agressions o negacions de justícia en lo successiu, fent, de tal manera, que la pau futura sigui estable.

En tant que nacionalistes, hem d'estar conformes amb els principis que el president dels Estats Units sosté, per que s'acorden perfectament amb els nostres, que tendeixen a la constitució d'una societat de nacions en la que no podrà negar-se a cap d'aqueixes entitats naturals el dret a la vida. De la oportunitat de la nota d'en Wilson no en direm, tampoc, res de mal, car sempre es oportú elevar la veu de la justícia i clamar per l'adveniment d'un regim millor, i que fassi impossible es repeteixi una tan grossa hecatombe com la present.

Serà escoltat el president Wilson?—Pel moment ja es critica, i ho es per sos propis compatriotes, que no es donen compte de la especial situació, si no que tendeixen a presentar a en Wilson com a instrument de l'Alemanya, que evidentment té pressa en fer la pau. Però nosaltres creiem sincerament que en Wilson està net de tota influència germànica, i que en el gest que acaba de fer solament s'hi veu l'intent recte i desapassionat d'acabar aviat amb l'actual carniceria, i sobre tot de que no es fassi una pau prematura, la pau coixa tant temuda per la «Entente», ja que deixaria al mon amb la constant amenaça d'una altra guerra tant o més paorosa encara.

Una cosa no han meditat bé els qui

blasmen an en Wilson de fer el joc de Alemanya, i es que l'invitació a la formació d'un Congrés no podrà ésser lleialment acceptada pels imperis centrals, essent, per altra part, l'única forma que afavorirà els interessos dels aliats si realment sos interessos son els dels pobles que lluiten per la llibertat. Des del moment que es deixés oír la veu dels pobles, i no precisament la d'uns pocs governs, l'imperialisme teutònic i la rapinya austro-magyar es trobarien desarmats. Ja veurem, si els imperis centrals, que són una hipocresia poc subtil, per lo prevista, com les proposicions d'en Wilson tampoc serán ben acullides a Alemanya, per quant contrarien obertament el pangermanisme.

Per nosaltres, empró, el gest del president de l'Unió té molta més trascendència que el clam de pau llençat suara pels imperis centrals, ja que creiem ha de tenir conseqüències més profitoses. Guardem-nos força, doncs, de portar judicis temeraris en nom d'una francofilia que podria ésser contraproduent, si en fi de comptes vingués a contrariar el principi de les nacionalitats, sobre el qual es basa el catalanisme polític.

X.

Pel Teatre Català

Parlament den Pere Barrufet
en el xampany d'honor als
autors Srs. Pous i Cavallé.

Excels Pous i Pagés:

Volgudíssim amic Cavallé:

Aplaudits actors de la companyia Vinyas:

Entusiastes devots del Teatre Català quines glories sentim amb extremituts de goig, i aprofitant la bella ocasió de l'hostatge a Reus del gloriós mestre de les catalanes lletres que'ns ha honorat amb les primícies de la delectació de veure en escena sa gran obra «Pares i Fills» de factura tan sòlida que s'ha guanyat lloc d'emplaçament distingit en els sòculs del Teatre Nostre, amarat de satisfacció hem volgut donar expandiment al nostre entusiasme i gratitud, venint a aixecar la copa de nostres sentiments de veneració i afecte en mig de la congregació plaenta dels nostres literats Pous i Cavallé i dels distingits i laboriosos actors que

fan viure llurs obres en l'escena d'aquest «Centre» on tenim curiosament aixoplugat el Teatre Català, que mal que pesi a serpetes i escorpits és ben viu i és ben pròdig en gratitud i gloria, a poc se l'amanyagui amb entusiasmes d'amor i respecte com fem ara en aquesta casa de coorea de la cultura.

Davant de les actuals manifestacions, ningú podrà dir amb seusatesa, siga forá, siga descostat, que Catalunya no té Teatre d'entranya propia, que avui en nostres taules s'hi parla exclusivament prostituint la nosstra bella parla amb les immondícies del llenguatge vodevillesc.

Confessem mal que'ns pesi, l'existència d'una dolorosa crisi de nostre Teatre, en el cap i casal de Catalunya, on en aquest ordre s'és arribat a la més gran degradació dels mercaders de la ploma i d'actors que's presten a satisfer les insanies d'un públic descostat, cada dia més assedegat en grolleries pornogràfiques i d'impudícies de llenguatge que mai són prou a satisfer les creixentes exigències de la depravació moral arribada a graus de potencialitat malestruga per a fer trontollar belles característiques de la femsoma moral del poble català.

Empró, si imperi té en nostra capital el corruptor vaudeville (sortosament trasplantat de fora) no menys certs són els esplendors de gloria de l'escena patria, fruits en aquesta casa tan ben portada pel gran amic Cavallé, que a despit de sa modestia haurá de sentir suara per boca meua el ressó de la veu d'apreci i gratitud que campeja per tots els àmbits de nostre Centre sobretot per aquell que avui és sacre Temple de Talía Catalana. Car és a vós, amic Cavallé, a qui Reus deu l'alt honor de ser el primer guardià de l'arca santa de nostre Teatre; és per vós que tenim per intèrpretes de l'escena catalana al selecte i voluntariós regiment artístic den Vinyas; pot ben dir-se que és per mereixement vostre que ahir un Iglesias i e Recasens i avui en Pous ens hagin honorat amb la seva assistència en les solemnitats teatrals d'aquest Centre; en fi, bona part us toca en la gloria de que hagin correspost a Reus l'ésser la ciutat catalana en que nostra gran Fremont, sabent resistir temptacions d'afalagadors profits materials, que ja s'ha vist no tothom sab resistir, aixeca el pedestal de sa gloria, refusant ofertes de distinció i material profit a canvi d'exterioritzar el seu art en llengua diferenta

de la que aprengué de llavis de sa mare... i qui per tant és la més honorable, la única per quina prosperitat devem treballar els catalans.

En aquest acte de gratitud, modest d'esplendidesa empró ben atresorat de sentiment, aixeco ma copa en expressió de gratitud i felicitació per en Pous i Pagés, que ha honorat nostra ciutat amb l'estrena de sa gran obra «Pares i Fills», l'alço per a renovar una volta més la manifestació d'estima al nostre cavallé, amb motiu del nou ram de llorer afegit a sa esplèndida corona literaria, amb l'èxit conseguit amb sa nova obra «El pes del fruit»; és, en fi, aixecada aquesta copa per a expressar admiració i encoratjament al quadro artístic den Vinyas que integra com estrella de primera magnitud la bella i gran patricia Fremont.

(Grans aplaudiments premieren el bell parlament de nostre volgut amic).

En Pujolá i Vallés

Obseguí del G. de G. amb
els Voluntaris Catalans

A Barcelona, en el Restaurant Martin, s'hi celebrá un sopar, organitzat pel Centre de Germanor amb els Voluntaris Catalans, en honor den Pujolá i Vallés, assistint-hi entre altres personalitats i amics de l'obsequiat els senyors Guimerá, Pin i Soler, Apelles Mestres, Josep M. Roca, Santiago Andreu, Alfons Maseras, doctor Solé i Pla, Aguilár, Folch i Capdevila i senyora, Barceló i senyora, Pompeu Gerner, Via, Casas-Carbó, Foiguera i Durán, Puig i Esteve, Apa, Albert, Sitjá, Torné Esquiús, Pere B. Tarragó, Serra, Balcells, Emili Tintoré, Marquina, Gual, Díaz Retg, Rusiñol, Castané, Enrie Ráfols, germans Planás, López, Artís, Grau, Alexandre Cabañes i Samblancat.

En la presidència s'hi assentaren en Pujolá i la seva distingida esposa, vestit aquell d'uniforme militar francès i portant en el pit la medalla de la diada catalana de Perpinyá.

Abans de començar el sopar el senyor Pin i Soler llegí la següent dedicatòria inscripta en el menú:

«Lui souhaitant tout ce que l'on peut souhaiter a un être qui nous est cher, en lui même, en sa vénérable man, en sa douce et brave compagne,

en ses tendres et charmants bebés, qui sont là, sans se douter de la besogee heroi-que que leur papa est en train d'accomplir.

A notre ami Pujolá, a qui nous désirons une santé parfaite et l'endurance nécessaire pour qu'il puisse nous revenir, frais et dispos comme aujourd'hui, le lendemain de la VICTOIRE.

«En nom de la taulada, lo més jovenet de tots».

J. Pin i Soler».

A l'hora dels brindis parlá primer l'Andreu i després els senyors Maseras, Rusiñol, Gual, Díaz Retg, Foiguera: Albert, Marquina, Josep M. Roca, Gerner i Apelles Mestres, que llegí unes vibrants poesies inédites.

En Pujolá contestá a tots amb un discurs en el que's ponderaven per igual l'emoció a la correcció de la forma. Estigué senzillament admirable. Parlá de la forma de les idees superior a lo de les armes i digue que'ls soldats que lluiten per França no lluiten per la Patria sinó per la Llibertat. Feu sentidíssimes manifestacions aprop dels seus ideals antimilitaristes i la seva decisió d'anar entusiastament a los trinxeres, que produiren fonda emoció en els que l'escoltaven.

Acabá invocant el nom de Catalunya com element de fortitut esperitual en els grans moments de la lluita.

Tots els comensals coronaren les seves paraules amb grans aplaudiments i ben fraternals demostracions d'afecte.

Impresions d'un pelut

Sota aquest títol escrivia dies enrera «El Poble Català»:

«Les trinxeres i els «postes» avançats, ens retornen en Pujolá nerviós, amb tiks i gesies infantívols, i amb una sobrietat de llenguatge que'ns fa emocionar pregonament.

En Pujolá, és artista i aclaparat baix l'impressió immensa del cataclisme sens parell, troba que una epopeia, més humana i horrible que la homérica, no es pot pintar d'altra manera que amb trets anecdòtics, amb el recorre miscel·lani, episòdic de coses que porten espurnes de divinitat.

La vida de trinxera, ensopida, tràgic-còmica, silenciosa, ens fou revelada amb una concisió catoniana, més dolorosa i adolorida. El sofrent ens contava la dolor dels altres, les crudelitats, les tortures horribles, i les paraules, calmes, enérgiques, tenien la conexió de liturgia trágica. I la visió de la guerra, com la dels cercles dantians,

«Los Vampiros», denominat «El hombre de los venenos».

LA VANGUARDIA

DIARI INDEPENDENT

Per a anuncis, subscripció, venda, repart i demés, dirigir-se exclusivament al corresponsal, Josep Deu, arraval baix Jesús, 8, accessori, tenda «La Vanguardia».—REUS.

Per les autoritats corresponents s'ha recordat novament als excedents de cupo i llicenciats de l'exercit l'obligació que tenen de passar la revista anyal, quin plaç acabarà el proper diumenge.

Els d'aquesta ciutat deuen passar-la en el dipòsit de reserva de cavalleria que hi ha instal·lada al carrer de Sardà, essent les hores d'oficina els dies feiners de 11 a 1 i els festius de 10 a 12.

En el Teatre Fortuny avui s'hi representarà la popular opereta en tres actes «La Princesa del Dollar».

ENRIC DARNELL

CORREDOR DE COMERÇ COL·LEGIAT

Arraval Sta. Agna, 26. — Telefon 146

Descomptes.—Negociació de lletres.

—Valors.—Cupons.—Monedes

i bitllets estrangers.

Intervenció de tota classe d'operacions en el Banc d'Espanya i Banc de Reus

L'últim nombre de «La Justicia» prega a tots els confreres amb quins tenia establert el canvi continuïn enviant el seu nombre a l'Ateneu Obrer, ja que'ls socis d'aquella entitat s'havien familiaritzat amb la seva lectura i ara de moment no'ls és possible suscriure-s'hi.

Màquines d'escriure

S'arreglen i netegen en la rellotgeria de l'arraval alt de Jesús, núm. 5

El Dr. A. TORT NICOLAU, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT

el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè d'Espanya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

Telefon número 78

Espectacles

Teatre Fortuny

Gran companyia italiana d'òpera còmica i opereta d'Amadeu Granieri.—

Director artístic, Adrià Marchetti.

Funció per a avui.—L'opereta en 3 actes «La Princesa del Dollar».

A dos quarts de 10.

Centre de Lectura

Funció per a avui.—Programa còmic.—«Els Poruchs», «Cèlebre Atracció Ural» i «A casa de sonàmbuls».

A dos quarts de 10.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui

Nou programa de cintes.

Preus i hores de costum.

Kursaal de Reus

Grans sessions de cine per a avui.

Esplèndid programa.

Continuació de la grandiosa pel·lícula «Los Vampiros».

Preus i hores de costum.

Comercial

CANVIS CORRENTS

donats per la Junta Sinccial del Col·legi de Corredors de Comerç de la plaça de Reus.

ESTRANGERS

Table with exchange rates for London, Paris, Berlin, Marsella, and Hamburg.

VALORS LOCALS

Table with local values for Gas Reusense, Industrial Harinera, Banco de Reus, etc.

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des del 1 de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Table with train schedules from Reus to Barcelona.

DE BARCELONA A REUS

Table with train schedules from Barcelona to Reus.

DE REUS A TARRAGONA

Table with train schedules from Reus to Tarragona.

DE TARRAGONA A REUS

Table with train schedules from Tarragona to Reus.

DE REUS A FALSET I MORA

Table with train schedules from Reus to Falset and Mora.

SENSE aquesta marca

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÓNIMA 'E'SIP'A'N'YOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramófono

De venda: R. Perpiñá.

Major, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral

l'aparell NO és un «Gramófon» : : Catàlegs gratis : :

— DIPOSIT DE RELLOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA I DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

DE MORA I FALSET A REUS

Table with train schedules from Mora and Falset to Reus.

DE REUS A LLEIDA

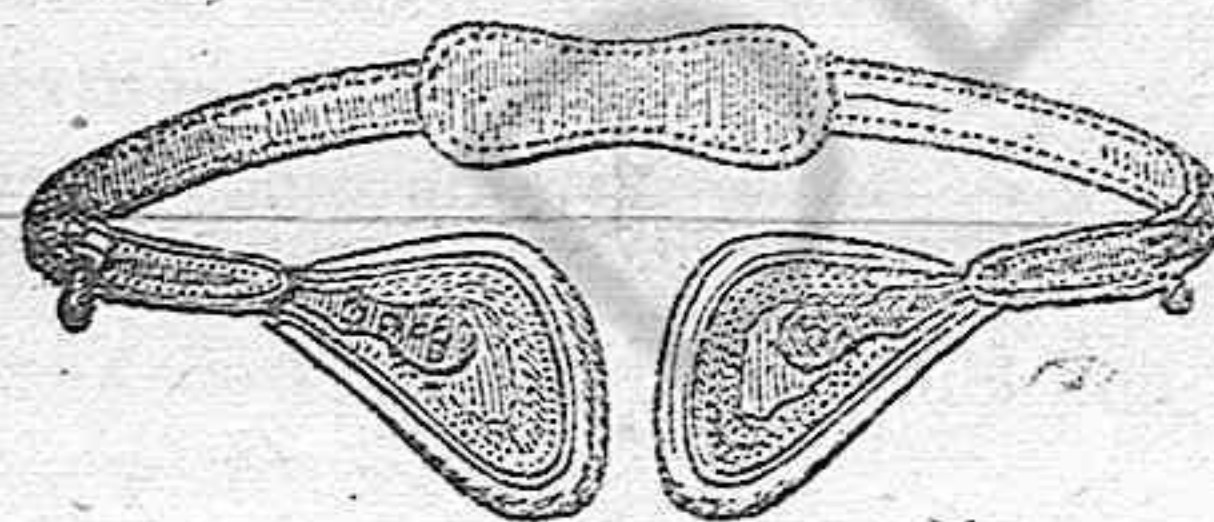
Table with train schedules from Reus to Lleida.

DE LLEIDA A REUS

Table with train schedules from Lleida to Reus.

LINIA DE VALENCIA

Table with train schedules for the Valencia line.

AVIS

Als trencats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descaro i frases deslumbrants, anuncien la curació radical de les hernies...

Molts són els que venen braguers, pocs molts els que saben col·locar-los, raríssims els que coneixen que és una hernia.

JOSEP PUJOL

CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona i mon establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixas hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàtics.

Gran assortit en lentes i gafes per a miopes i vista cansada Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopedia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CREU ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meua clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gosa casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

'La Cruz Roja'

CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, núm 16 NO EQUIVOCAR-SE al costat del fabricant de gogres den Isidro Pons

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regirà des del dia 1 d'octubre de 1916

Table with tram schedules from Reus and Salou.

En els diumenges i dies festius s'expediran billets d'anada i tornada a 0'60 valeders per al retorn per tot el dia de sa expenció i en tots els trens.

Academia de Dibuix i Pintura

DIRIGIDA PER

Don Tomás Bergadà

Professor suplent de Dibuix de l'Institut general i tècnic

Clases de Dibuix linial, figura, adorno, paisatge i al natural; pintura a l'oli i aquarela i al temple per a pintors decoradors.—Classe especial per a senyoretas. Hores de classe convencionals.—L'obertura de les classes al primer d'octubre.

Lliçons a domicili

Arraval baix de Jesús, 31, baixos

TIPOGRAFIA CATALANA.—LLOVERA, 23.

Institut de Bioteropia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL

Doctor A. FRIAS

VACUNACIO CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Comerc de Ferreteria i Quincalla

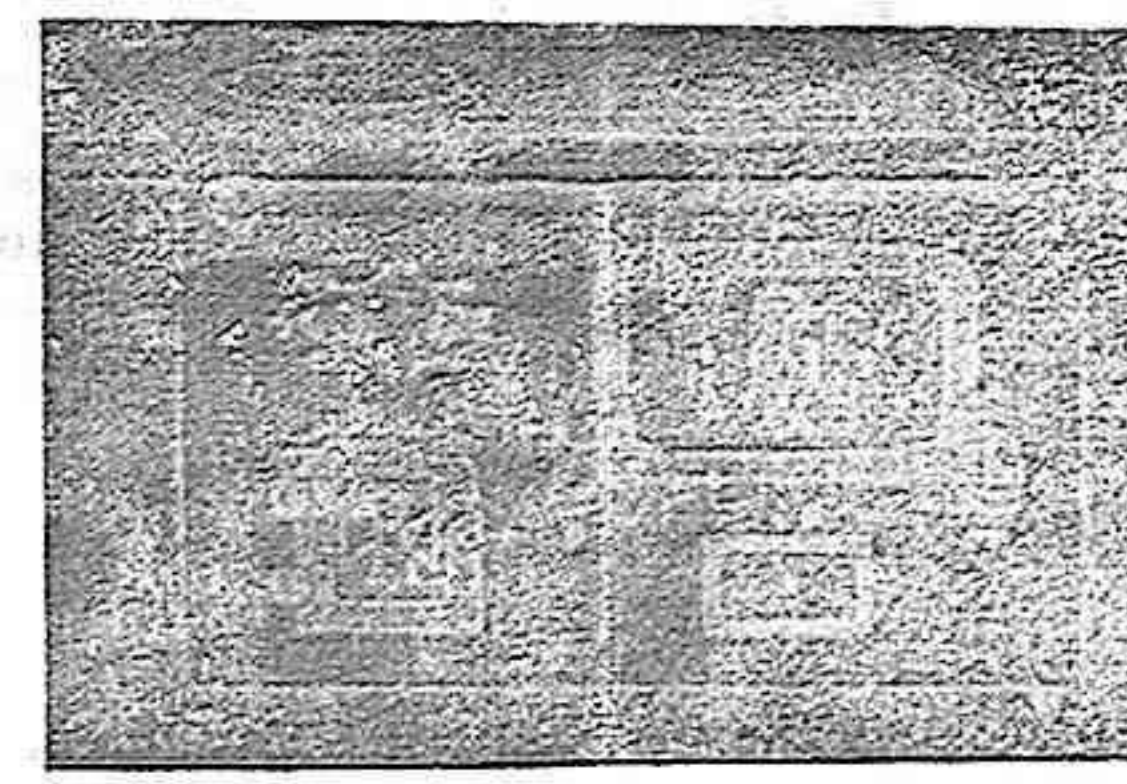
Material per a mines i obres públiques. -- Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMON SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Telefon 220. — REUS

Cuines econòmiques

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínfim consum de combustible,

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

SABATERIA

— DE —

PERE ROIG

SUCCESOR DE JOSEP M.ª MARTÍ

Baratura -- Elegancia -- Solidesa -- Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 28 - REUS

EL CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el retredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, L'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals caps.

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoïdes Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en caps de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agna, 80 - REUS

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA

Làmpara Nitrògen

Dispot 1/2 Watt

Gran potència lluminosa. -- Cor sum veritat.
Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vos- tres electricistes.

Concessionari i dipositori per a Espanya i Portugal:

Plutarc Teixidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,
CARME, 35.—PROP DE LES RAMBLES

Representant en aquesta província

JOSEP BALDRICH

SANT ELIES, 2, 2.ª, 1.ª REUS

TARIFES

Per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	Fins a 3 ctm. d'altura.	2'50	3'75	5'00	10'00
	De 3 a 5 " " "	3'50	5'25	7'00	14'00
	Per cada ctm. més.	0'50	0'75	1'00	1'50

Els remitits, anuncis de crònica, de secció oficial etc. etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se nn més pagarán a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costará l'impost del timbre a raó de 10 céntims per inserció.

DISPONIBLE